

Maisematarkastelu Strömsön saaren pohjoisrannalla ja itäkärjessä

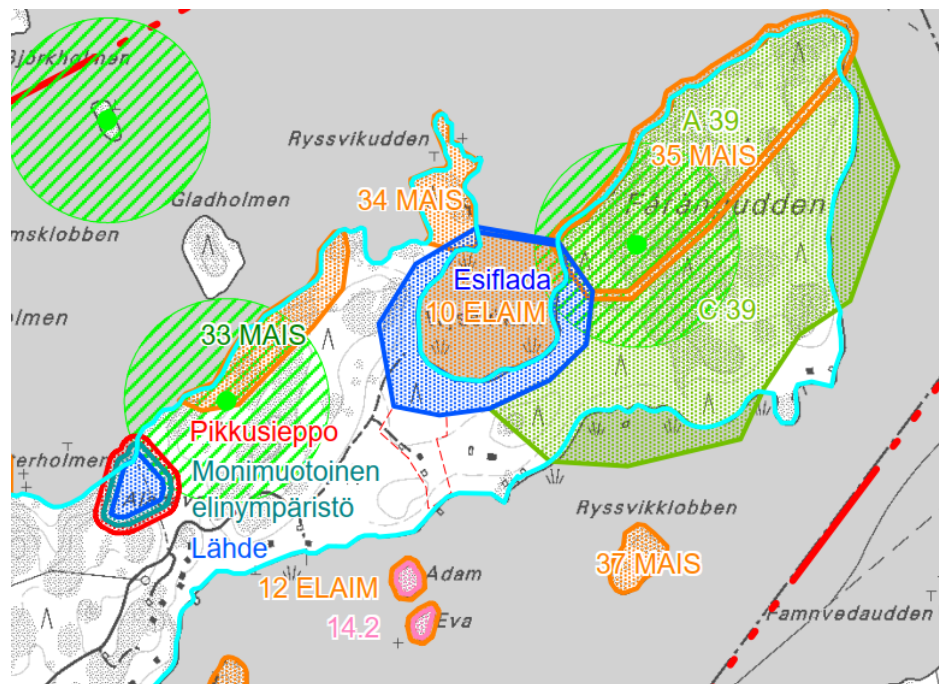
Yleistä

Maisematarkastelun on suorittanut maisema-arkkitehti MARK Riikka Ger FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:stä. Tarkastelu pohjautuu maastokäyntiin, joka suoritettiin 15.4.2016. Alueita tarkasteltiin niin maalta kuin mereltäkin käsin. Maisematarkastelun raportti on laadittu alun perin 18.10.2019 mutta sitä on täydennetty marraskuussa 2020.

Strömsön ranta-asemakaavan muutos

Strömsön ranta-asemakaavan muutos kohdistuu Strömsön saaren itäosaan. Saaren itäkärjessä olevat viisi rakennuspaikkaa korvataan neljällä saaren pohjoisrannalle sijoittuvalla rakennuspaikalla.

Rakennuspaikoista itäisin sijoittuu Ryssvikuddenille ja kolme muuta siitä länteen. Vuonna 2001 (Tikka 2001) tehdyn maisema- ja luontoselvityksen mukaan kyseiselle välille sijoittuu kaksi maisemallisesti arvokasta kohdetta. Kohteista itäisempi (maisema- ja luontoselvityksen kohde 34 MAIS) käsittää Ryssvikuddenin niemen kokonaisuudessaan ja läntisempi pitkänomainen kohde (33 MAIS) sijoittuu pienemmän niemekkeen kohdalta luoteeseen Gladholmenin eteläpuolelle.

Ote maisema- ja luontokartasta (Tikka 2001).

Edellä mainituista kohteista ensimmäisellä (34 MAIS) on osin perusteita maisemallisesti arvokkaaksi kohteeksi sen sijoituessa kapeahkoon ja osin kalliiseen niemeen, joka näkyy kauas esim. mereltä pohjoisen tai koillisen suunnalta lähestyttäessä. Täten sillä on

6.11.2020

merkitystä kaukomaisemassa. Lähempää tarkasteltaessa niemen kapeimman kärjen voidaan todeta olevan maisemallisesti hieno: niemen kärjessä on edustavia rantakalliomuodostumia sekä kaunista puustoa. Niemen kärjen kapeus tekee siitä myös osaltaan herkän.

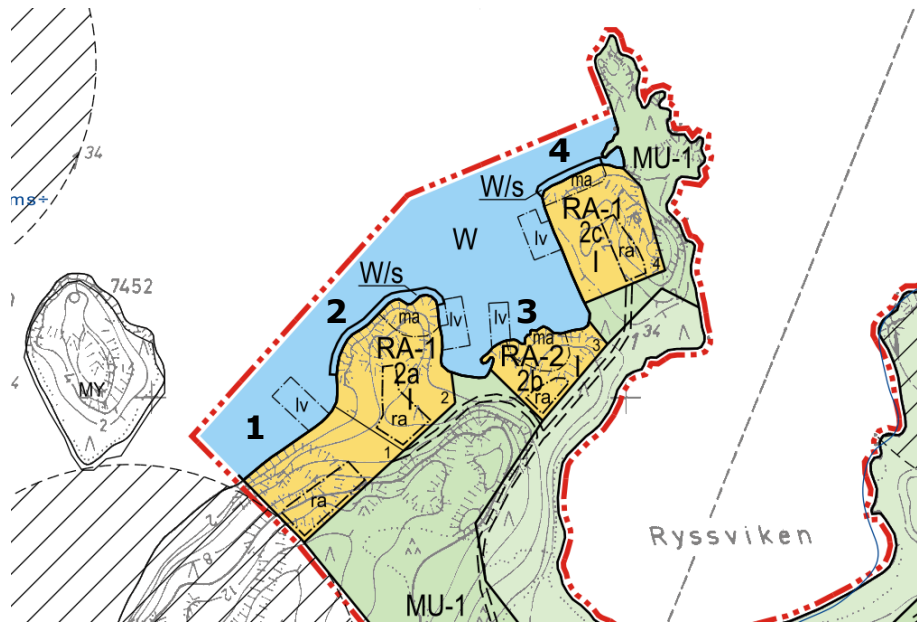

Ryssvikuddenin kapein kärki.

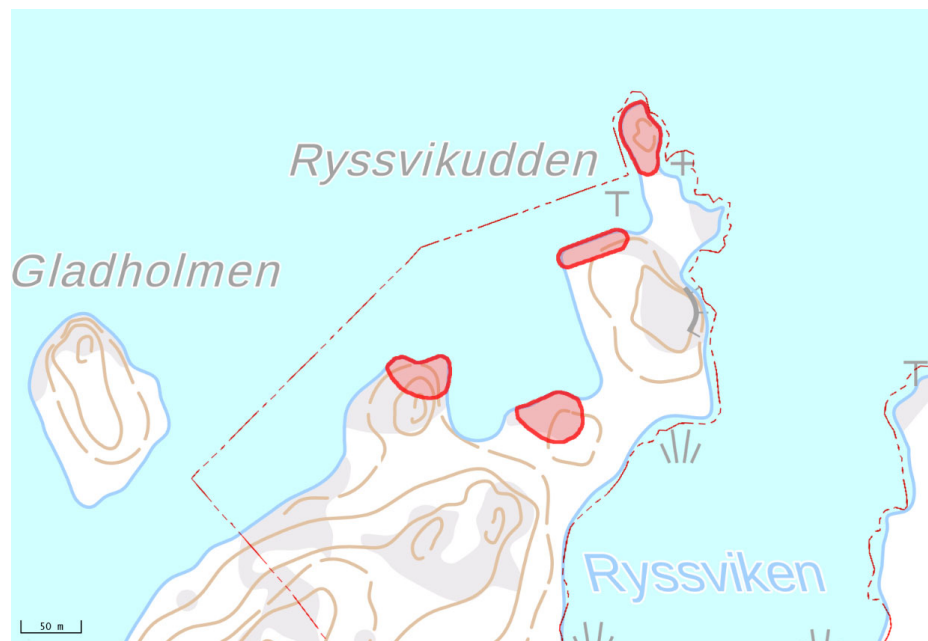
Muulta osin niemi ei ole maisemallisesti erityisen poikkeuksellinen. Pohjoinen rantakallioalue on varsin hieno. Idän puolella oleva kalliolaki, joka on niemen korkein kohta, näkyy mereltä koillisen suunnalta aluetta lähestyttäessä. Länteen suuntautuva, osin tervalepystä koostuva, rantapuusto on maisemallisesti varsin viehättävä. Niemen sisäosat puolestaan ovat hyvinkin tavanomaiset. Lähimaiseman osalta niillä ei ole perusteita maisemalliseksi arvokohteeksi. Puuston laajamittaisella kaatamisella voi kuitenkin olla kauas näkyviä seurauksia.

Rakennuspaikkojen kohdalle sijoittuva toinen Tikan maisema- ja luontoselvityksen maisemallinen kohde (33 MAIS) käsittää pohjoisrannan rantakallioaluetta. Maisemallisessa mielessä se ei kuitenkaan ole erityisen edustavaa. Aluerajauksen ulkopuolelle/itäpuolelle sijoittuva niemekkeen toinen puoli on maisemallisesti hienompi ja myös herkempi kohta.

6.11.2020

Ote kaavaehdotuskartasta.

Maisemallisesti arvokkaat rantakalliomuodostumat.

6.11.2020

Maisemavaikutukset ja ohjeistus rakennuspaikoittain (rakennuspaikat numeroitu lännestä itään 1-4)

- 1) Rakennuspaikan läntisellä puoliskolla kallio on kauttaaltaan pinnassa tai lähellä maan pintaa. Alueella on kuitenkin myös runsaasti puustoa esim. rakennuspaikan takaosassa ja itäpuoliskolla. Alueen rantaviiva on suorahko. Rakennuspaikka ei sijoitu niemeen tai niemekkeeseen, jolloin näkyvyys rakennuspaikalle ei ole kovin hyvä, eikä useasta eri suunnasta oikein mahdollinenkaan. Toivottavaa on, ettei kalliota jouduta louhimaan kovin mittavasti.

Rakennuspaikalla on paljon puustoa.

Kaavaluonnoksessa päärakennukselle varattu paikka sijoittuu kasvillisuuden lomaan. Laiturille varattu sijainti on kohdassa, jossa kallio on melko vähäisellä osuudella pinnassa.

- 2) Rakennuspaikka sijoittuu pohjoiseen työntyvään niemekkeeseen. Kallio on pinnassa rakennuspaikan pohjoispuoliskolla sekä mereen rajoittuvalla puoliskolla. Rakennuspaikan eteläpuolisko on puustoinen. Rakennuspaikan herkin ja hienoin osuus sijoittuu niemekkeen kärkeen. Kyseinen kohta käsittää todella hienon rantakalliomuodostuman, joka on erityisen kaunis tällä osuudella. Rakentamista ei saisi tuoda kovin lähelle rantaa vaan se tulisi sijoittaa osin puuston suojiin ylemmäs. Rantakallioita ei saa louhia. Laituria ei saisi sijoittaa näkyvimmälle eikä herkimmälle paikalle.

Kaavaluonnoksessa päärakennukselle varattu paikka sijoittuu rakennuspaikan taka/sisäosiin puuston lomaan, alueelle, jossa kallio ei ole pinnassa. Laiturin paikka on rantakalliovyöhykkeen ulkopuolella.

6.11.2020

Rantakalliomuodostumia.

Näkymä mereltä käsin.

- 3) Rakennuspaikalla on vaikuttava matalahko silokallio. Rakentaminen tulisi sijoittaa sen taakse tai aivan takaosaan. Silokalliota ei saa louhia. Mahdollinen laituri tulisi sijoittaa mahdollisimman huomiota herättämättömästi.

Silokallioalue on otettu huomioon kaavaluonnoksessa. Päärakennukselle varattu paikka on silokallion ulkopuolella. Laiturin paikka on myös valittu siten, ettei silokallioalue vaurioidu.

6.11.2020

Rakennuspaikalla oleva hieno silokallio.

Silokallio etäämpää nähtynä.

- 4) Herkkä kapea niemeke on rajattu rakennuspaikan ulkopuolelle. Niemen korkein laki jää myös osittain rakennuspaikan ulkopuolelle. Näin voidaan turvata riittävästi kasvillisuutta idän suuntaan eikä rakentaminen erotu häiritsevästi kaukomaisemassa koillisen tai pohjoiskoillisen suunnasta aluetta lähestyttäessä. Rakennuspaikan maisemallisesti herkin kohta on pohjoinen

6.11.2020

rantakallio, jonka osalta louhimista tulee välttää. Koska kyse on niemestä, paikka näkyy varsin kauas. Siksi on toivottavaa säästää rakennuspaikan puustoa paljon; vähintäänkin rantavyöhykkeen tervaleppiä ja edustavimmat männyt. Rakennuspaikkaa ei ole suotavaa parturoida täysin, sillä niemen osalta toimenpiteet näkyvät kauas ja moneen suuntaan. Suositeltavin paikka laiturille olisi niemen länsiranta, sillä siellä se herättäisi vähiten huomiota ja kulkuyhteys laiturille olisi helppo toteuttaa. Näin myös pohjoinen rantakallioalue säästyisi kokonaisuudessaan. Mikäli laiturikaikasta huolimatta päädytään toteuttamaan pohjoisrannalle, tulisi valita kallioalueesta taite/painaumakohta, jossa on tällä hetkellä hieman matalaa kasvillisuutta. Se sijoittuu kallioalueen keskikohdasta vähän itään päin.

Kaavaluonnoksessa päärakennukselle on varattu paikka niemen sisäosasta. Laiturin paikka on sijoitettu maisemallisten suositusten mukaisesti niemen länsirannalle.

Sisäosistaan niemi on tavanomainen.

6.11.2020

Pohjoinen rantakallio.

Maisemavaikutukset viiden poistettavan rakennuspaikan osalta

Fåfänguddenin itärannalta poistuu ranta-asemakaavan muutoksen yhteydessä viisi rakennuspaikkaa. Maisemallisesti rakennuspaikkojen alueella ei ole erityisiä arvoja, joskin pari rakennuspaikoista on maastonmuodoiltaan varsin jyrkkiä ja useimpiin sijoittuu kallioalueita. Meren äärellä on myös paikoin tervaleppää varsin viehättävästi. Rakennukset sijoittuisivat rakennuspaikoilla kauttaaltaan merenpintaan nähden melko korkealla, noin seitsemään metriin. Pohjoisimman rakennuspaikan osalta rakennus tulisi vähintään 12 metrin korkeudelle mpy. Rakennuspaikoilla rantavyöhykkeen puusto ei pääsääntöisesti sisällä juurikaan arvopuustoa ja kiusaus raivata vähintäänkin kuuset pois, olisi todennäköisesti suuri. Näin ollen rakennukset näkyisivät kauas merelle. Kaavamuutoksen myötä tältä välttyttäisiin. Laajassa mittakaavassa Fåfänguddenin alueella maisemaan kohdistuvat vaikutukset ovat niin ikään myönteiset rakennuspaikkojen siirtymisen myötä. Vältetään suhteellisen mittavilta louhinnoilta, kun kallioisen selännealueen takana oleville rakennuspaikoille ei tarvitse tehdä tietä tai muuta infraa ja näin ollen puustoa ynnä muuta metsäkasvillisuutta ja erityisesti kallioalueita säästyy. Virkistyskäytön näkökulmasta tilanne paranee, kun säilyy iso yhtenäinen alue, joka mahdollistaa virkistyskäytön. Saaren itärannan edusta on muun muassa kalastajien suosimaa aluetta.

6.11.2020

Näkymä voimassa olevan kaavan eteläisimmän rakennuspaikan reunalta kaakkoon.

Näkymä voimassa olevan kaavan eteläisimmältä rakennuspaikalta. Maasto on varsin jyrkkää ja rakennukset sijoittuisivat merenpintaan nähden melko korkealle.

6.11.2020

Voimassa olevan kaavan rakennuspaikan rantavyöhykettä. Kaavamuutoksen yhteydessä näitä rakennuspaikkoja ollaan poistamassa.

6.11.2020

Nämä kaksi kuvaa on otettu lähestyttäessä viittä rakennuspaikkaa, joita kaavamuutoksen yhteydessä ollaan poistamassa. Maasto on kallioista ja paikoin melko vaikeakulkuista. Tien ynnä muun infran rakentaminen rakennuspaikoille edellyttäisi paikoin voimakasta kallion louhimista.